

Prostituoitukin on ihminen

PERTTI HEMÁNUS

Anna Kontula on tehnyt kunnioitusta herättävän väitöskirjan, mutta ei kaikille mieluista. Helsingin Sanomien kuukausiliitteen lokakuun numerossa sen miltei teila toimittaja Jouni K. Kemppainen, jonka mukaan ”Kontula on päässyt tulokseen-
sa haastatteleamalla 25:tä suomalaista prostituoitua, tai siis seksityöläistä”. Minkälaisia nämä sitten ovat? No onnellisia ihmisiä, Kemppaisen mukaan siis.

Tuo pelkistys ei vastaa lähes ollenkaan Anna Kontulan analyysiä. Totta on se kirjassa kerrottu asia, että seksityö ei ole kiellettyä. Se on totta, mutta ei riitä. Ei myöskään Kontulalle, joka tekee kiitettävää työtä.

Seksityötä tekevällä on erilaisia vaikeuksia. Kontula ei varsinaisesti kuvaa kovin paljon seksityön nurjaa puolta, mutta sanoisin, että ei kirja tuohon ammattiin houkuttelekaan. Tai jos houkuttelee, se mielestäni edellyt-

tää henkilössä joitakin poikkeavuuksia. Vai edellyttääkö? Alalle ei päädytä niinkään suurten tulojen tai traumaattisen menneisyyden vuoksi. Sen sijaan tuo ammatti vapauttaa naisen tiukasti kontrolloidusta palkkatyöstä. Vapautus kuitenkin menee, kun nainen vanhenee.

Pitäisikö sitten vain surkutella noita ammattilaisia? Ei varmaan, koska se on oma valinta. Kontula on tehnyt vakavaa työtä ja päätenyt muun muassa siihen, että todellisuudessa pakko ja vapaaehtoisuus voivat kietoutua yhteen samankin henkilön historiassa. Voisin kuvitella, että juuri vanheneminen on seksityöläisen uran ikävimpiä piirteitä, mutta saattaaahan olla myös juuri ikään-tyneistä pitäviä miehiä.

Kontulan kirjasta erottuu eräänlainen poltinmerkki. Huora-stigma elää. Onko se välttämättömyys? Onko raha se, mikä aiheuttaa stigmaa?

**Anna Kontula
Punainen exodus.
Tutkimus seksityöstä
Suomessa
Like, 2008
320 s.**

Poliisi on hellittänyt otettaan prostituutiosta, koska – toistan vielä – eihän se ole rikos. Toisaalta rikoksen piirteitä se saattaa mielestäni saada kaikesta huolimatta, vai olenko väärässä?

Totta kai tiedän, että köyhissä valtioissa prostituutio on ensi sijassa leivän lähde. Suomessa tämä lienee vähäistä. Tosin 1990-luvun alun suuren laman aikana naiset suostuivat palvelemaan ravintola-asiakkaita rinnat paljain. Siinä on suuri ero varsinaiseen prostituutioon, mutta oletettavasti sekin lisääntyi tuona ajankohtana. Vai lisääntyikö?

Golf ja elämä

TUULA-MARIA AHONEN

Golfaan itseni kokoon ja ehjäksi, toteaa kirjassaan luova johtaja Seppo Palminen. Samaa hän tekee myös yhteiskunnalle: miten golf voikaan liittyä mihin tahansa asiaan elämässä? Mutta näinhän systeemitoeettisesti ajatellen asia on!

Vaikka golf ei ole syntyperältään itämainen laji, siinäkin tavoitteena on mielenrauha ja kamppailua käydään oman it-

sen kanssa, Palminen määrittelee lähtökohtansa. Hänestä tuli golf-filosofian matkasaarnaaja heti, kun hän huomasi, että nautti kentän kiertämisestä enemmän kuin useimmat kanssapelaajansa, vaikka he olivat huomattavasti taitavampia golfaajia.

Elämä on täynnä sairasta täydellisyden tavoittelua, epätäydellisyden kieltämistä, Palminen sanoo. Siksi golf on mainio koulu

**Seppo Palminen
Buddha pelaa golfia.
Alle sata annosta
asennetta aikuisille
Smile Audiovisual Oy,
2008
www.smileaudiovisual.fi**

kohdata keskeneräisyytensä. Sekä golf että elämä ovat molemmat

epätäydellisyyden sietämistä.

Palmisella on unelma, että epätäydellisyys nostetaan kansalaishyveeksi. Huonouden mykistävä voima: välillä on upeaa mokata oikein perusteellisesti. Itsetuntosi saa aivan uskomattoman pirstysruiskeen joka kerta, kun selviydyt huonosta pelaamisesta ilman selittelyjä, ilman synkkää ilmettä. Älä koskaan luovu oikeudestasi olla huono golfissa, niin kauan kuin nautit siitä.

Improvisaatioteatteria harrastavana olen myös kokenut, kuinka ”mokaamisen jalo taito” tuottaa todella vapauttavaa, tervehdyttävää ja iloista ilmapiiriä ihmisten kesken.

Lajin oikein oivaltanut golfaja ei tarvitse mielialalääkkeitä eikä kallonkutistajaa, sanoo Palmisen.

Yhteiskuntamme karttaa luusereita ja luo jatkuvia kilpailuja, joissa voittajaksi selviää vain yksi.

Mielestäni tylsintä urheilussa on se, että kun joku voittaa, muut häviävät. Tunnen erittäin monta niin kilpailuhenkistä ihmistä, että koko heidän elämänsä on vertailua, toisen voittamis-

ta, nujertamista, päihittämistä, Palmisen kuvailee ahdasta ja ahdistavaa hengenmaisemaamme. Tunnen myös monta stressiautomaattia, joille kiireestä on tullut jonkinlainen tärkeyden osoitin. Ovat suorastaan ylpeitä siitä, että tekevät töitä 12–15 tuntia päivässä, vuodesta toiseen. Tiedän sen erittäin hyvin, koska olen ollut yksi noista tyyperyksistä.

Palmisen mielestä ehkä hienointa golfissa on, että se on määritellyt voittamisen uudelleen. Voittaminen ei ole nollasummapeliä. Voittajan seppeleitä on tarjolla rajattomasti. Voittamisessa golfkentällä on kysymys itsensä hallitsemisesta. Golfissa pelataan kenttää ja itseään vastaan.

Kaverin onnistuminen tuntuu vähintään yhtä hienolta kuin omat onnistumiset, usein hienommalta. ”Yläviitonen” niin sanotulle vastustajalle osoittaa paitsi hänelle, myös itsellesi, että asenteesi on kohdallaan.

Todellinen voittaja oppii ensimmäiseksi häviämisen taidon. Siihen ei tarvita edes vastustajaa, jo pelkkä tunteeton golfkenttä voi nöyryyttää sinut näännyk-

siin. Kun pelaat kenttää vastaan, havaitset, mistä golfissa on perimmältään kysymys. Sinä kiehut vihassasi, Palmisen tietää.

Kielteisen muuttaminen myönteiseksi on taolaisen osaaamisen pääperiaate. Tämä tapahtuu mm. kohtaamalla kielteinen. Palmisen siteeraa Esko Reinonpoika Alankoa: ”Jos käyt useasti omalla epämukavuusalueellasi, se kutistuu ja muuttuu pikkuhiljaa mukavuusalueeksi.”

Jos Palmisen pelaisi golfia vain silloin, kun hänellä on aikaa, hän ei pelaisi sitä koskaan. Almanakassa pyhällä paikalla on itsekasvatus golfin merkeissä. Ihmisten keskinäinen kohtaamattomuus näkyy mm. mielenterveys- ja rikosongelmien kasvavina lukuina. Monet eivät enää osaa kaivatakaan todellisia kohtaamisen hetkiä?

Kiireettömyydestä on tullut minulle perustarve. Asioidessani ihmisten kanssa arvostan kiireettömyyttä, siis sitä, että keskustelukumppani on sen ohikiihtävän hetken täysin läsnä, Palmisen sanoo.